

Mali trgovec

in a vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84.—, polletno Din 42.—, mesečno Din 7.—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Aškerčeva ulica šte. 3, telefon šte. 2448. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 3. oktobra 1931.

št. 40.

Cene na drobno.

Pod tem naslovom prinaša sobotni »Slovenec« članek, v katerem skuša dokazati, da so cene na drobno previsoke ter da niso v pravičnem razmerju s cenami na debelo.

Priznati moramo, da je članek deloma utemeljen, zlasti kar zadeva cene na debelo, ki jih razni karteli držijo na neutemeljeni višini. Prav proti kartelom, katerih namen je umetno zviševanje cen, smo vedno vodili ogorčeno borbo, pa najsi se skrivajo za raznimi, lepo zvenečimi gospodarskimi firmami.

V kartelih je združena pri nas domača vsa produkcija in veletrgovina. V sladkornem kartelu so vpisane celo državne tvornice sladkorja. Svoj kartel imajo denarni zavodi, ne izvzemši niti naše zadružništvo, dasiravno je bilo ustvarjeno na podlagi samopomoči in z namenom, da iztrga zadolženo gospodarstvo iz rok oderuhov in mu preskrbi kredite po nižjih obrestih.

Karteli služijo samim sebi ter so jim interesi drugega gospodarstva deveta briga. Pravično in potrebno bi bilo omejiti njih kvarni vpliv na sodobno socialno in gospodarsko stanje.

Strinjamo se s člankarjem tudi v tem, da so cene živine, vina in nekaterih poljskih pridelkov prenizke za producenta in mestoma previsoke za konsumenta. Res je tudi, da so cene za stanovanja v mestih in še posebej v Ljubljani naravnost oderuške: tudi hišni posestniki imajo svoj kartel... Kaj naj pa porečemo o najemninah za trgovske in obrtne lokale, ki gredo naravnost v vrtočlavo višino?

Popolnoma zgrešeno pa stavlja članek hišne posestnike, mesarje in gostilničarje v isto vrsto s trgovci. Zaključno prehaja samo na slednje ter udari po trgovcih z vso silo, češ: V nadrobni trgovini ni nikake konkurence; vsak trgovec v svoji neizmerni dobičkaželjnosti navija cene, vsled česar padec cen na debelo ne pride v nadrobni trgovini do izraza.

Glede konkurence, ki ravno pri nadrobni trgovini ni bila še nikoli tako ostra kakor danes, ko je prekoračila že vse dopustne meje, da je bilo potreba izdati že zakon o nelojalni konkurenci, naj omenimo samo **konsumno zadružništvo**.

Konsumi so mnogo na boljšem kot privatni trgovci, ker morajo slednji nositi težka, opetovano povišana davčna bremena, dočim uživajo konsumi velike olajšave, katere jih usposablja za neomejeno konkurencio privatni trgovini. Ker konsumi poleg tega nimajo namena, da si tekom dveh let sezidajo hiše in kupijo avtomobile, kakor to očita člankar trgovcem, bi človek pričakoval, da so cene v konsumih najmanj za 30 odstotkov nižje kot pri trgovcih-privatnikih.

Davčne olajšave in poleg tega razne druge ugodnosti, zlasti glede kreditov in obrestne mere omogočajo konsumom uspešno konkurencio. Konsumenti pa gredo tja, kjer so ceneje in boljše postreženi. Našim konsumom pač ne moremo očitati oderuštv, niti ne moremo sumiti, da so v kakem tajnem dogovoru s trgovci, vsled česar jim nočejo de-

lati konkurence. In vendar ima že vsak manjši kraj pri nas vsaj po eno konsumno zadrugo, ki uživa privilegirano stališče in otežkočuje trgovcu borbo za goli obstanek v teh težkih časih.

Naj nam bo dovoljeno pripomniti še to, da konsumi krijejo večino svojih potreb gd svojih **zadružnih nabavljalnih organizacij** oziroma central, (tedaj ne od veletrgovcev!) in da so tudi te centralne nabavljalne organizacije deležne raznih davčnih olajšav, katerih zopet veletrgovci nimajo.

Po pojmovanju člankarja, ki očita ogromne dobičke veletrgovcem in trgovcem, bi moralo biti blago, ki je nabavljeno pri takih, olajšavah uživajočih centralah — naravnost zastoj, pa ni...

Toliko samc z ozirom na konsume. A nič manj ogorčena ni borba med trgovci samimi, ki si prizadevajo z najnižjimi cenami in najboljšo kvaliteto obdržati krog svojih konsumentov in ga pomnožiti.

Naj gremo tukaј preko zabavne vesti, da naši manufakturisti kupujejo kamgarn v tvornici po 120 Din, prodajajo ga pa po 420 Din. Ta smešna trditev spada v humoristični kotiček, ne pa na uvodno mesto resnega lista.

Člankarju svetujemo, naj vzame v roke cenik grosistov ter naj primerja cene na debelo z nadrobnimi cenami. Njegovo naziranje o previsokih cenah v nadrobni trgovini bo tisti mah izgini- nilo. Čudil se bo, da je trgovcu mogoče danes navzlic zmanjšanemu konsumu, navzlic prenatrpanosti našega trga z nadrobnimi trgovinami, navzlic dovoljeni in nedovoljeni konkurenci, navzlic visokim davčnim dajatvam, navzlic različnim režijskim stroškom in navzlic pretiranim obrestim, ki jih mora plačevati skoraj slednji, mogoče ob teh razmerah izhajati pri cenah kakršne vladajo v nadrobni trgovini.

Kake si množijo premoženje trgovci, dokazuje tudi naraščajoče število konkurzov; stara, solidna trgovska podjetja propadajo. Ali jih je člankarju premalo?

Ne hujskajte konsumentov proti tistim, katere je kriza najbolj občutno prizadela in ne mečite v en in isti predal solidne nadrobne trgovine in kartelov ter nekaterih drugih obrti, ki so sicer trgovini po delu svojih opravil sorodne a njej sami nič manj škodljive!

Obrnite se na prave naslove, če imate resno voljo to stanje izboljšati!

Nepotrebna panika.

Finančne katastrofe inozemstva so tudi med našimi vlagatelji vzbudile vznemirjenost. Posebno zadnji padec funta je vzbudil marsikoga.

To razpoloženje so izrabili razni elementi ter pričeli kampanjo proti dinarju in mu obetali močno nazadovanje. Našli so se celo ljudje, ki so vlagatelje nagovarjali, naj dvignejo vloge ter denar zamenjajo v lire, češ, da je to stabilnejša valuta. Borzna poročila pa dokazujejo ravno nasprotno ter je marsikomu že danes žal, da je nasedel tem govoricam. Dinar, ki je že šest let pred zakonsko stabilizacijo vzdržal brez kakih posebnih odredb svojo vrednost navzlic raznim inozemskim intrigam, je po stabilizaciji postal še trdnejši, in ni prav nobenega povoda za kako vznemirjanje.

Keř so vsled moratorija v našem dr-

žavnem proračunu za letos izpadli prejemki iz nemških reparacij, so se razširile vesti, da se poišče kritje za ta primanjkljaj, ki državne račune res težko zadene, drugod zlasti pri hranilnih vlogah. Tudi te domneve so bile od merodajne strani odločno zavrnjene. Večino teh vesti so razširjali »prijatelji«
naše države s prozornim namenom škodovati našemu ugledu, omajati zaupanje v dinar in povzročiti zmedo ter tako prizadeti državo tudi na gospodarskem polju.

Kakor je res občutno škodovala odtegnitev reparacijskih dajatev, je že danes gotovo, da vsled tega ne bo trpela uravnovešenost državnega proračuna.

Gotovo je, da je del krivde na teh temnih elementih, ki so izrabili nejasen položaj ter razširjali neverjetne vesti. Priznati pa moramo, da so velik del

panike zakrivili naši denarni zavodi sami, ki so pričeli omejevatı kredite, odpovedovati jih še daleč pred izbruhom paničnega razpoloženja. K temu se je pridružil še sklep, da se bodo pri vezanih hranilnih vlogah zahtevale odpovedi in da se ne bo več praktičiral običaj takojšnjega izplačevanja nevezanih vlog proti odtegnitvi obresti. Poleg tega pa so pričeli denarni zavodi zahtevati odpovedi tudi za nevezane vloge, kakor jih imajo določene v smislu svojih pravil.

Vsi ti ukrepi so se pričeli izvajati še pred vznemirjenjem vlagateljev — in delo neznanih hujskačev je bilo tem lažje; saj so se lahko sklicevali nanje.

Kaj je privedlo denarne zavode do omejevanja in odpovedi kreditov, do oviranja pri rednem izplačevanju hranilnih vlog v času, ko so mrtvi, razpoložljivi depoziti pri naših bankah visoko nad običajnim stanjem?

Znano je, da so bili že dosedanja predpisi in pogoji za doseg kredıtov mnogo prestrogi ter so se za vsak kredit zahtevale garancije v dvojni višini predvojne prakse. Poleg tega pa je bilo mogoče doseči dolgoročne kredite le v izjemnih slučajih, vedno bolj se je uveljavljala praksa kratkoročnih posojil, in je navzlic omenjenim visokim, mrtvoležečim depozitom vladalo in še danes vlada težko pomanjkanje dolgoročnih posojil, ki so potrebna za gospodarsko ozdravljenje.

Kadar govorimo o nesolidnosti, moramo iskati njen izvor v visoki obrestni meri za posojila, ker previsoka obrestna mera sama onemogoča solidnost; saj požre dvojni, trojni in celo večkratni predvojni delež in podražuje blago.

Visoka obrestna mera kreditov je sicer utemeljena v dobi denarne krize.

Pri nas pa denarne krize ni — in tudi po sedanjem izrednem vznemirjenju med vlagatelji o kaki denarni krizi ne more biti govora.

Naj že bodo pravi vzroki kjerkoli! Tisti, ki jih iščejo, jih gotovo ne bodo našli. Dasiravno se strinjajo vsi v prepričanju, da je bila panika umetno izzvana, neutemeljena, brez sleherne koristi in na veliko škodo našemu gospodarstvu.

Gotovo pa je dvojno:

1. Vsi gospodarski krogi se neprestano pritožujejo nad previsoko obrestno mero kreditov, nad previsoko napekostjo med obrestno mero za vloge in kredite ter podčrtavajo nujno potrebo po dolgoročnih kreditih z nizko obrestno mero.

2. Bančni zavodi so morali že nešteto krat zagovarjati sistem, da kopičijo v svojih tresorih ogromne množine mrtvoležečega kapitala, za katerega morajo plačevati visoke obresti podjetni izposojevalci. Kopičenje visokih zalog mrtvega kapitala so utemeljevali s potrebo likvidnosti. Račun te denarne politike plačuje naše gospodarstvo, ki se ne more razviti zadovoljivo ravno vsled pomanjkanja dolgoročnih kreditov po znosni obrestni meri.

Če primerjamo teh dvoje dejstev: da so mrtvoležeči depoziti visoko nad običajnim stanjem in da je obrestna mera kreditov nevdržno visoka in nesolidna, ter jih vzporedimo z zahtevo našega gospodarstva po dolgoročnih kreditih in znosnejši obrestni meri, je bila sedanja — dokazano umetno povzročena — panika edino v interesu tistih, ki skušajo dokazati potrebo visoke likvidnosti denarnih zavodov in s tem obenem ovreči očitke o previsoki obrestni meri kreditov.

Posledice padca funta.

Kakor je bilo že pričakovati, je izzval padee funta najdalekosežnejše izpremembe v svetovni finančni politiki in tudi ni ostal brez učinka na svetovno gospodarstvo.

Svetovna finančna politika je krenila na druga pota, ki se najbolj razodevajo

v dejstvu, da je poleg Anglije tudi še cela vrsta drugih držav ukinila zlato valuto, tako Danska in Švedska. Na ukinitev zlate valute pa se pripravljajo še druge države.

Vsled velike udeležbe Anglije v inozemstvu je nastal vsepovsod nejasen

položaj na valutnih in deviznih tržiščih ter je večina borz ustavila poslovanje. Dnevi pa minevajo navzlic temu v stalnem padanju efektov.

Na ameriški denarni trg je padec funta vplival tako, da je v zadnjem času ustavilo poslovanje 18 večjih bančnih zavodov, ki so imeli približno 25 milijonov dolarjev naložb. Napovedujejo pa se še nove insolvence. Celó v Franciji je moralo več bančnih zavodov vsled izgub pri padcu funta ustaviti izplačila.

Značilno je, da so se skoraj vse evropske države zavarovale proti odtoku zlata in deviz v inozemstvo s tem, da so izdale poostrene devizne odredbe, poleg tega pa zvišale diskontno mero. Tako beležimo v pretečenem tednu sledeča, naravnost rekordna zvišanja diskonta: v Angliji od 4½ na 6%, v Italiji od 5 na 7%, v Nemčiji od 7 na 8%, na Čehoslovaškem od 6 na 7%, na Danskem od 4½ na 6%, na Norveškem od 5 na

6%, na Švedskem od 5 na 6%, v Grčiji pa celo od 9 na 12% in poleg tega popolno preprečevanje izvoza deviz, na Irskem od 5½ na 6½% in na Holandskem od 2 na 3%. Norveška, Švedska in Danska so šele pred nekaj dnevi zvišale diskontno mero za 1 odstotek, sedaj pa ponovno za 1%.

Ena ugodnih posledic padca funta pa se kaže v tem, da se je pričela živahnejša delavnost v industriji. Marsikatero podjetje, ki je stalo leto in že več, je pričelo zopet obratovati. Poleg tega pa so tudi blagovne kupčije na borzah poživljene ter je bilo na liverpolski borzi v enem samem dnevu prodanih 54.000 bal bombaža, kar je rekordna množina od obstoja borze. Tudi naročila za premog in druge industrijske izdelke so se pomnožila ter je padec funta dvignil konkurenčno sposobnost angleške industrije.

Naša zunanja trgovina.

Pravkar zaključeni podatki naše zunanje trgovine izkazujejo v mesecu avgustu **izvoz**: 362.765 ton v vrednosti 584.4 milijona dinarjev (lani 419.340 ton v vrednosti 569.2 milijona dinarjev).

Uvoz v avgustu: 99.226 ton v vrednosti 388.8 milijona dinarjev (lani 123.355 ton v vrednosti 571.8 milijona dinarjev). Trgovinska bilanca za mesec avgust je tedaj po dolgem presledku aktivna za 195.6 milijona dinarjev (lani je bila pasivna za 2.6 milijona dinarjev).

Izvoz v avgustu je tedaj v primerjavi z lanskim avgustom sicer nekoliko nazadoval po teži, po vrednosti pa je za 15.2 milijona dinarjev večji.

Glavni predmeti izvoza v avgustu z vrednostjo v milijonih dinarjev, katerim v oklepaju dodajamo podatke za lanski avgust, so bili sledeči: pšenica 118.3 (97.4), koruza 5.4 (34.4), sadje 22.9 (34.6), konji 5.3 (6.2), govedo 19.8 (34.4), svinje 34.1 (26.4), drobnica 11.3 (13.6), perutnina 10.7 (10.8), sveže meso 13.9 (15.5), jajca 23.6 (34.1), sirove kože 8.5 (10.8), drva 5.5 (10.8), pragovi 5.9 (8.7), gradbeni les 49.3 (84.2), lesni

izdelki 3.6 (2.4), cement 15.3 (12.2), svinec 2.7 (2.4), baker 35 (30), vino 1.8, opij 1.4, konoplja 4.2, fižol 2.4, kašavaljski sir 4, lesni ekstrakti 4.1, soda amonijakova 1.2, soda kaustična 1.6, kalcijev karbid 2.7, razne rudnine 14.7 milijona dinarjev.

Najtežje je zopet nazadoval izvoz gradbenega lesa in drv. Izvoz koruze je bil tudi v popolnem zastoju ter je po vrednosti komaj slaba šestina lanskega. Občutno je padel tudi izvoz jajc in goveje živine. Porastel je izvoz pšenice, svinj in bakra, dočim so ostali izvozní predmeti približno na višini lanskega izvoza.

Uvoz v avgustu pa sestoji iz sledečih glavnih predmetov z vrednostjo v milijonih dinarjev (v oklepaju podatki za lanski avgust): bombaž sirov 9.5 (9.7), bombaževo predivo 27 (37.1), bombaževe tkanine 39.8 (64.1), volna 2.6 (7.9), volneno predivo 5.1 (8.8), volnene tkanine 27.2 (36.1), svilenó predivo 5.5 (5.8), svilene tkanine 12.1 (8.2), železo 5.4 (8.6), železna pločevina 8.4 (7.1), železniški material 4.8 (7.9), železni izdelki 7.9 (25.1), sirove kože 7 (16.4),

čevlji 2 (2·5), riž 3·5 (4·3), kava 7·9, premog 11·9 (19), oljni plodovi in semena 4·6 (8·4), stroji in aparati 24·7 (44·6), elektrotehnični predmeti 12·5 (14·6), prevozna sredstva 9·8 (12·6), steklo in izdelki 4, sol 1·4, zdravila 2·3, barve 1·9, porcelanski izdelki 1·8, časopisni papir 2·5, lesni izdelki 2·9.

Kako težka depresija leži nad našim trgovom dokazuje zlasti nazadovanje uvoza tekstilij. Značilno za našo dobo pa je zopet naraščanje uvoza svilenih tkanin.

Trgovinska bilanca za prvih osem mesecev izkazuje v primerjavi z zadnjimi leti sledeče vrednosti v milijonih dinarjev:

leta:	izvoz:	uvoz:	pasivnost:
1928	3.874·6	5.051·5	1.176·9
1929	4.616·6	4.969·7	353·1
1930	4.445·5	4.627·3	181·8
1931	3.251·5	3.358·5	107·0

Pasivnost naše zunanje trgovine, ki je še pretečen mesec znašala 302·6 milijona dinarjev, se je vsled zopet zmanjšanega uvoza v mesecu avgustu, ki je bil zaključen aktivno, znižala na 107 milijonov.

V primerjavi z lanskim letom se je naša zunanja trgovina po obsegu zmanjšala za približno eno četrtno vrednosti.

Če primerjamo dosedanje rezultate z onimi iz leta 1929, ko je ob tem času izkazovala trgovinska bilanca 353 milijonov dinarjev pasivnosti, a je bila celoletna zunanja trgovina vendarle zaključena aktivno, smemo tudi letos z vso gotovostjo pričakovati, da so naša zunanja trgovina zaključena aktivno.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Gospodarske beležke.

Važna razsodba glede nadurnih mezd.

Odpuščeni nameščeneec nekega podjetja je vložil pri okrajnem sodišču v Celju tožbo, v kateri je zahteval 50% povešček za nadurno delo za dobo treh let nazaj. Sodišče je tožniku zahtevek priznalo ter obsodilo podjetje na plačilo celega zneska, dasiravno se je to sklicevalo na napis na kuverti, v kateri je nameščeneec prejemal mezdo, s katerim se mora vsaka reklamacija vložiti takoj. Tudi je trdil zastopnik podjetja, da je povešček za nadurno delo že računani v mezdah.

Podjetje je proti razsodbi vložilo priziv, a je prizivno sodišče potrdilo razsodbo prvostopnega sodišča v celoti.

Stanje trgovstva na področju sarajevske Zbornice za TOI.

Po najnovejši statistiki je na področju Zbornice za TOI v Sarajevu vpisanih 26.986 trgovin. Največ je trgovin z mešanim blagom, namreč 5239, špecerijskih trgovin 426, branjarij 4046, z živino 2577, sadnih in s povrtninami 1499, s perutnino in jajci 1450, manufakturnih 910, železninarskih 824 itd.

Olajšave kuluka.

Po naredbi bana se rok za plačilo odkupnine kuluka, ki so zapadla 1. t. m., sme podaljšati do 31. decembra. Znatne olajšave so tudi glede dela na cestah, ker se z novo naredbo daje možnost oprave posebnega dela v akordu ter v jesenskem terminu do konca leta.

Dalje je dovoljena oprostitev kuluka za javne in zasebne nameščence, če njih mesečna plača ne presega zneska 1500 dinarjev. Tudi oni davčni zavezanci, ki se morajo odkupiti, smejo izvršiti svojo obvezo potom namestnika, ki ga sami plačajo.

Dvoje gorskih vzpenjač v Sloveniji.

Prometno ministrstvo je z veljavnostjo za dobo enega leta izdalo koncesijo za zgradbo dveh gorskih vzpenjač (žičnih železnic) v Sloveniji in sicer: 1. tvrdki Tršan Alojz in drugi za vzpenjačo iz Tacna na Šmarno goro pri Ljubljani v dolžini 1085 m z napetostjo 360 metrov višine; 2. tvrdki Vovk Anton in drugi pa za zgraditev 5 km dolge vzpenjače od Zake pri Bledu na Kokošnjico (1367 m) z višinsko napetostjo 865 m.

Znižanje plač občinskih nameščencev v Beogradu.

Zgledu države je prva sledila mestna občina beograjska, ki je znižala plače nastavljenecem pa 3 do 6 odstotkov, in sicer višjim uradnikom več, nižjim pa manj. Za ukinitvev draginje v Beogradu se ni še nič ukrenilo.

Enotna oblika opeke.

Ministrstvo za trgovino je ob sodelovanju strokovnjakov zaključilo zakon, ki odreja enotno obliko opeke v formatu 250 × 65 cm za celo državo.

Upravno vodstvo gremijev.

Zveza trgovskih gremijev je izdala brošuro »Vzorno administrativno vodstvo gremijev«, ki bo dobrodošla pri vseh njenih članih, ker nazorno opisuje upravno vodstvo, daje navodila za blagajniško poslovanje, kakor tudi za vodstvo potrebnih knjig. Brošura je potrebna vsakemu članu načelstva gremijev, pa tudi trgovcem sploh, ker poleg navodil v gremijalnih sejah pojasnjuje tudi potek občnih zborov in razlaga pravice in dolžnosti članov.

Z izdajo te brošure je Zveza gremijev ustregla vsem članicam, ker je le pri malokaterem gremiju upravno vodstvo res zadovoljivo.

Razpored pridobnine in prometnega davka.

Davčna uprava v Ljubljani opozarja davkoplačevalce, da je pri davčni upravi do 5. t. m. razgrnjen in strankam na razpolago razpored odmere pridobninskega davka ter davka na poslovni promet za leto 1931. V tem času imajo davkoplačevalci pravico vpogleda. Pritožbe proti višini odmerjenega davka se morajo vložiti v roku 3 dni po prejemu plačilnega naloga ter morajo biti kolektivne z 20 Din.

Naš krompir za Kitajsko.

Zadnje dni so italijanski prekupei kupili v Sloveniji znatne množine krompirja, ki se pa ne uvozi v Italijo, marveč se bo odposlal v Kino, kjer vlada radi poplev veliko povpraševanje po vseh živilih.

Izvoz sliv in grozdja.

V prvih dveh tednih septembra se je izvozilo iz naše države 616 vagonov svežih sliv in 58 vagonov svežega grozdja.

Največ smo izvozili preko Subotice: 420 vagonov sliv in 47 vagonov grozdja. Preko Maribora se je izvozilo 35 vagonov sliv in 11 vagonov grozdja, preko Jesenic pa 161 vagonov sliv.

V Avstrijo smo izvozili 211 vagonov sliv in 23 vagonov grozdja.

Na Češkoslovaško se je izvozilo 139 vagonov sliv in 24 vagonov grozdja.

V Nemčijo: 197 vagonov sliv in 11 vagonov grozdja.

Dalje se je izvozilo še 54 vagonov sliv v Anglijo, 8 vagonov na Poljsko in 7 vagonov v Belgijo.

Prodaja šaskih zvezkov prosta.

Banska uprava je na pritožbo naše Zbornice TOI poslala vsem sreskim načelstvom pojasnilo, da smejo trgovci kot doslej nabavljati zvezke za osnovne šole pri poljubnem podjetju ter niso vezani na to, da bi jih nabavljali pri »Državni štampariji«.

Nova bančna filijalka v Ljubljani.

V novozgrajeni palači zavarovalnice »Dunav« je pričela poslovati nova podružnica Jugoslovskega bančnega društva v Zagrebu.

Pravilnik za uvoz in tranzit krompirja.

Minister za poljedelstvo je podpisal pravilnik o uvozu in tranzitu krompirja, ki je sestavljen tako, da se ne zane-sejo razne bolezni v našo državo.

Sadna razstava Laškem.

Podružnica sadjarskega in vrtnarskega društva v Laškem priredi v dneh 4. in 5. oktobra razstavo sadja vseh vrst, kakor tudi sadjarskega in vrtnarskega orodja, vrtnarstva samega in domačega čebelarstva. Trgovcem priporočamo obisk te razstave, ker jim je dana možnost ugodnega nakupa dobrih sadnih vrst neposredno od pridelovalcev.

Kmetijska razstava v Krškem.

V dneh 18. do 20. oktobra se vrši v Krškem velika kmetijska, sadna in vinogradniška razstava, za katero je kmetijsko ministrstvo naklenilo 15.000 Din podpore.

Razstava bo obsegala tri glavne oddelke:

1. poljski proizvodi: s poddelki za žitarice ter trgovske, korenške, krmilne in vrtno rastline;

2. sadjarski proizvodi s pododdelkom za sveže in predelano sadje;

3. vinogradniški proizvodi s pododdelkom za sveže grozdje, vina in suho ter predelano grozdje.

Dobra letina koruze.

Zbrani podatki o pridelku koruze v naši državi kažejo, da bo ta znašal letos 32,2 milijona meterskih stotov nasproti 34,6 lani in 41,5 predlanskem. Navzlic manjšemu pridelku se sme vendar govoriti o dobri letini, ker znaša povprečni pridelek iz zadnjih treh let 29,9 milijona meterskih stotov.

Odpovedni roki pri Poštni hranilnici.

S sklepom ministra za promet je odrejen pri Poštni hranilnici odpovedni rok 10 dni za dvig hranilnih vlog od 25.000 do 100.000 Din, poleg dosedanjih odpovednih rokov 20 dni za vloge nad 100.000 Din, in 30 dni za vloge nad 500.000 Din. Poštna hranilnica bo mogla izplačevati hranilne vloge tudi ne glede na odkazane roke, v kolikor bodo dovoljevale razpoložljive vsote blagajniške gotovine.

Izmena grbov pri trafikah.

Po naredbi Uprave državnih monopolov so vsi trafikanti dolžni do 20. t. m. odstraniti stare grbe ter jih proti doplačilu zamenjati z novimi.

Prodaja žita domačim mlinom.

Tekom prvih desetih dni po razglasitvi novega žitnega zakona je Privilegirana izvozna družba prodala domačim trgovskim mlinom 2400 vagonov pešnice.

Obsojba Bat'ove nelojalne reklame.

Pri Bat'ovi podružnici v Mariboru so se izvrševala v marcu popravila pet zastoj, vled česar je ondotno sodišče obsodilo podružničnega poslovodjo na 2500 Din globe oziroma na 5 dni zapora po zakonu o nelojalni konkurenci, ki prepoveduje dajati strankam nagrade ali darila v kokršnikoli obliki.

Obsojeni je vložil priziv pri banski upravi, ki je prvotno rzsodbo potrdila. Znižala je le denarno kazen na 300 Din.

Zeleti bi bilo, da se zabrani tudi druga nelojalna reklama, ne samo pri Bat'i, marveč tudi pri nekaterih drugih inozemskih tvrdkah.

Ustavitev dela v Goričanah.

Papirnica v Goričanah je ustavila delo, ker baje vsled zastarelih strojev ne more več konkurirati. Morda so bili stroji zastareli že tedaj ko so bili »novi«? Uvoz papirja v našo državo iz inozemstva jasno priča, da ni povoda za ustavljanje dela, pač pa za moderniziranje in razširjenje domačih papirnic. Na cesti je 82 brezposelnih več.

Kolinska

TVORNICIA

CIKORIJE

Okusna in zdrava
je

KOLINSKA KAVA

SADNIM IZVOZNIKOM.

Navzlic temu, da smo v letošnjih številkah objavili pravilnik za izvoz sadja in opisali, kaj si mora trgovec preskrbeti, da zamore neovirano izvažati sadje, prihajajo dnevno nova povpraševanja od strani naših naročnikov, kako naj si preskrbijo uverenje za izvoz.

Za doseg izvoznega uverenja je potrebno sledeče:

Prošnja za potrdilo (uverenje) za izvoz svežega sadja je nasloviti na: Centralno komisijo za izvoz sadja pri ministru trgovine in industrije v Beogradu. Prošnja mora biti kolekovana s 5 Din in priložen mora biti kolek 20 Din. Prošnji je priložiti: 1. izkaz (prepis) o protokolaciji (trgovci sadja lahko prilože občinsko potrdilo o protokolaciji, potrjeno s strani prvostopne uprav. oblasti); 2. naštetih je treba vrsto sadja, ki se ga hoče izvoziti (n. pr. namizna jabolka, potrošna jabolka, jabolka za prede-

lavo). V začetku priloge je navesti točno ime in naslov tvrdke ali osebe, ki želi izvažati sadje. Take, pravilno sestavljene in opremljene prošnje rešuje komisija tekom par dni.

V Vašem

interesu je,

če držite

MAGGI jeve

izdelke!

Lahka prodaja. Dober zaslužek.

DAVČNE NAPOVEDI ZA DOHODKE OD ZGRADB.

Davčne uprave pozivajo lastnike zgradb, naj do konca tekočega meseca vložijo prijave za dohodke od zgradb. Obrazci se dobijo pri občinskih uradih po 1 Din ter se morajo izpolniti v vseh predelih.

Prijava se mora vložiti tudi za tiste zgradbe, ki uživajo začasne olajšave!

Posestniki zgradb po vaseh in zunaj mestnih okolišev, ki niso oproščeni davka po členu 32. zakona o neposrednih davkih in ki niso oddane v najem ter služijo izključno za stanovanja kmetovalcem in malim obrtnikom, niso dolžni podati letne zgradarinske prijave.

Oni obrtniki, ki delajo z več kakor 2 uslužbencema, in tisti lastniki, ki imajo del svoje zgradbe v najemu, ostale dele pa sami uporabljajo, odnosno drugim prepuščajo v uporabo brezplačno, morajo prijaviti kot kosmato najemnino oni znesek, katerega bi mogli dobiti za stanovanje, če bi ga dali v najem. Na isti način napovedo ti kosmato najemnino tudi od onih zgradb, odnosno delov zgradb, ki v času vložitve davčne prijave niso bile v najemu, ampak so ostale neuporabljene.

Kadar je oddana zgradba v najem skupaj z vrtom ali zemljiščem, ki je večje kot 500 m², je treba najemnino za stanovanje in za zemljišče navesti ločeno. Isto velja za uporabo orodja, pohištva in slično.

Pri zgradbah, ki se oddajajo sezonsko, se kot letna kosmata najemnina navede samo znesek, ki se prejme v sezoni.

Izpolnjeno prijavo morajo podpisati vsi najemniki (zakupniki) v dvanajstem stolpcu, na kar jo podpiše še prijavitelj sam.

Zamuda vložitve prijave se kaznuje s 3% odmero osnovne davščine, če pa se vložitvi ne ugotovi na ponovni poziv, tedaj z 10%.

Ako najemnik potrdi s podpisom neresnične podatke, se kaznuje z globo od 50 do 500 Din.

Naročnike, katerim smo zadnje čase razposlali opomine, pa se jim niso odzvali, opozarjamo, naj nemudoma poravnajo, ker jim bomo sicer morali list ustaviti in zaostanek sodno izterjati.

Uprava.

Po širnem svetu.

Gospodarsko zблиžanje med Francijo in Nemčijo.

Francoski ministrski predsednik Laval in zunanji minister Briand sta obiskala Berlin, kjer so se vršili razgovori za obnovo in poživljenje tesnega gospodarskega sodelovanja med obema, doslej nasprotujočima si državama. Ustanovljen je poseben meddržavni gospodarski odbor z nalogo proučiti načrt za medsebojno gospodarsko podpiranje, enoten nastop francoske in nemške industrije na drugih tržiščih, za izključitev konkurence v pomorskem prometu in za reševanje drugih trgovinskih vprašanj v interesu obeh držav. Govori se celo o ustanovitvi medsebojne carinske unije, h kateri naj bi se priključile kasneje še druge države.

Časopisje komentira te razgovore popolnoma upravičeno kot najvažnejši dogodek zadnjega časa, ki ne bo rodil samo gospodarskih, marveč tudi dalekosežne politične rezultate. Napovedujejo se presenečenja, ki spričo novega političnega kurza res niso izključena.

Kontrola nad avstrijskimi financami.

V zvezi z dovolitvijo mednarodnega posojila Avstriji v znesku 250 milijonov šilingov za saniranje njenih financ je bil določen tudi mednarodni odbor, ki ima nalogo kontrolirati državne finance ter skrbeti za to, da se posojilo porabi v pravi namen.

Anglija proti borznim špekulacijam.

Angleška vlada je izdala prepoved terminskih kupčij na efektivnih borzah, da na ta način prepreči dalnje padanje papirjev. Takoj po prepovedi terminskih špekulacij so se državni papirji nekoliko popravili.

Amerika občutno povišala carine.

Ameriška industrija se boji, da se bo do vsled padca funta znižale cene evropskih produktov in je dossegla, da je vlada Združenih držav povišala carinske tarife za 25%.

Zlato se seli iz Amerike v Evropo.

V zadnjih štirih dneh je odšlo iz Amerike v Evropo zopet za 23 milijonov dolarjev zlata. Od tega 16,4 v Francijo, 5,4 v Švico in 1 milijon na Holandsko. **Tudi nizozemsko zlato se seli v Francijo.** Te dni je prispelo v Pariz z letali 2940 kg zlata iz Nizozemske v vrednosti 50 milijonov frankov. Javljeni pa so še nekateri transporti.

Gospodarski sanacijski program Nemčije.

Po izjavi nemškega državnega kancelerja se bo tekoče zimo z vso silo delalo za ublažitev gospodarske in socialne krize po sledečem programu: 1. v prvi vrsti se posveti skrb za pomoč brezposelnim, 2. država prevzame fonde za pomoč brezposelnim sama, da na ta način razbremeni občine, 3. izvede se akcija za naseljevanje v bližini mest, za kar se bo mesečno porabilo 20 milijonov mark, 4. za četrtino se znižajo hišni davki, da se omogoči znižanje najemnin, 5. avanzma državnih uradnikov se za eno leto ukine, 6. uredi se vprašanje oskrbovanja brezposelnih z živili in potrebščinami v naravi, 7. uvede se štednja v javni upravi in 8. proračunsko leto se podaljša za tri mesece.

Italija povišala carine.

Italijanska vlada je z ozirom na deficit v državnem proračunu povišala carinske pristojbine za uvoženo blago, ki ni vezano na pogodbene tarife s katerokoli državo za 15%, pri premožu pa za 10%. Povišanja carine so tedaj izvzeti vsi tisti predmeti, ki imajo pogodbeno tarifo s katero uvozno državo, poleg tega pa je poviška izjemoma oproščen tudi uvoz žita, oljnih semen, kovin in umetnih gnojil.

Zakon proti kartelom v Bolgariji.

Bolgarska vlada je izdala zakon, s katerim se razpuščajo in prpovedujejo vsi tisti karteli, katerih svrha je podraževanje blaga vsled večjih dobičkov. Sličen zakon bi bil krvavo potreben tudi pri nas.

Amerika postane zopet »mekrak«.

V socijalnih in gospodarskih krogih Amerike postaja pokret proti prohibiciji vedno živahnejši. Te dni se je v senatu razpravljalo o zopetni dovolitvi uvoza 3 do 4 % piva. Senat se je izjavil s šestimi glasovi proti štirim za dovolitev uvoza. Kakor kaže, bo uvoz piva kmalu dovoljen.

Kriza svetovne trgovine.

V angleškem trgovinskem ministstvu so zbrali podatke zunanje trgovine iz 16 velikih držav, ki pokazujejo, da je svetovna trgovina letošnjega prvega polletja nazadovala v teh državah po vrednosti skupno za 28,7% nasproti lanskega prvemu polletju. Uvoz je nazadoval za 27,8%, izvoz pa za 29,7%.

Če primerjamo te podatke z zunanjo trgovino Jugoslavije v prvem polletju, je nazadoval naš uvoz za 23,8%, izvoz za 29%, tedaj znaša skupno nazadovanje naše zunanje trgovine v primerjavi z lansko 26,4%.

Uničevanje kave in bombaža.

Braziski kavin trust je uničil letos skoraj milijon več kave.

Ameriški farmerski urad je predložil guvernerju štirinajstih držav predlog za uničenje ogromnih množin bombaža. — Predlog pa je bil odklonjen z devetimi proti petim glasovom, vsled česar zaenkrat bombaža ne bodo uničevali, da bi obdržali njegovo ceno.

Sanacijski načrt Avstrije.

Tudi Avstrija je znižala osnovne plače državnim nameščencem za 6%, doklade pa za 15%, pri tem pa je določeno, da ostanejo plače, ki so manjše kot 170 šilingov (1.260 Din) mesečno, neokrnjene. Poleg tega so se zvišale obstoječe in uvedle nekatere nove davščine.

V Nemčiji sšrčujajo delovni čas.

Državni svet v Nemčiji je odobril zakon, po katerem se ima delovni čas po porabi skrajšati, da na ta način s daljnimi redukcijami ne narašča število brezposelnih. V nekaterih slučajih predvideva zakon tudi prisilno omejitve delovnega časa.

Zunanja trgovina Nemčije.

Nemška zunanja trgovina sicer beleži zadnji mesec nekaj nazadovanja pri uvozu in izvozu, vendar pa je navzlic temu še vedno aktivna, ker je pri izvozu vračunana tudi vrednost reparacijskih dajatev v blagu. Tekom prvih osmih mesecev letos je znašala skupna vrednost izvoza 6087 milijonov mark (vštevši reparacije v vrednosti 1575 milijonov), uvoza pa 4823 milijonov mark ter znaša aktivnost 1264 milijonov mark.

Blagovne cene v Angliji se ne zvišajo.

Ker je bilo vsled padca funta pričakovati, da bodo šle blagovne cene navzgor, je med konsumenti nastalo razumljivo razburjenje, katerega pa je pomirila izjava trgovinskega ministra in raznih trgovskih organizacij, da cene ne bodo šle navzgor.

Priseljevanje v Čile zabranjeno.

Čilska vlada je izdala vsled tam vladajoče brezposelnosti prepoved vsakega priseljevanja, ki je stopila takoj v veljavo do preklica.

Deficit v madjarskem proračunu.

Grof Karoly je na seji madjarskega ministrskega sveta izjavil, da znaša deficit v državnem proračunu 117 milijonov pengöv, vsled česar bo treba poiskati novo kritje v povišanju dohodkov ter ponovno skrčenje izdatkov.

Znižanje mezd v Ameriki.

Ameriške velejeklarne, pri katerih je zaposlenih okoli 200.000 delavcev, so naznanile, da bodo znižale delavske mezde za 10 odstotkov, ker to zahtevajo potrebe življenja industrije. Vest je izzvala v gospodarskih in delavskih krogih veliko vznemirjenje, prizadetega se čuti tudi predsednik Hoover, ki se je nedavno izrazil odločno proti vsakemu zniževanju mezd, ker bi to pomenilo gospodarsko poslabšanje.

„TRIBUNA“ E. B. L., tovarna dvokoles in
otroških vozilčkov
Ljubljana, Karlova cesta 4
Prodaja na obroke

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valut v tekočem tednu.

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
	Din	Din
1 angleški funt	—	215.—
1 ameriški dolar	56 50	56.—
1 avstrijski šiling	7 95	7 86
1 belga	7 88	7 82
1 bolgarski lev	—409	—408
1 češkoslovaška krona	1 675	1 66
1 francoski frank	2 22	2 21
1 italijanska lira	2 82	2 75
1 romunski lej	—337	
1 španska peseta	5 14	5 08
1 danska krona	15 11	15 05
1 švicarski frank	11 04	11 02
1 hol. goldinar	22 85	22 75
1 turška lira, papir	23 80	
1 zlati frank	11 04	11 04
1 kanadski dolar	56 30	56 10
1 norveška krona	15 11	15 05
1 brazilski milreis	5 25	
1 argentinski pesos	14 40	
1 albanski frank	10 81	10 80
1 švedska krona	15 13	15 08
1 poljski zlot	6 33	6 30

Pretečeni teden beležijo vse valute z izjemo dinarja, ki se je celo mednarodno okreplil, močno nazadovanje ter je marsikateri denar izginil iz borznih kotacij. Posebno težko nazadovanje beleži angleški funt. Močno je padla tudi italijanska lira. Nemška marka notira v Zürichu 120 kar odgovarja vrednosti 13 25 Din. Španska peseta pa se je nekoliko popravila. Argentinski pesos je zopet padel.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Voj. škoda promptna 305—308 7% Blairovo pos. 55—58, 8% Blairovo pos. 60—65 ponudba, 7% inv. posojilo 68 ponudba, tobačne srečke 20 ponudba, agrarne oveznice 44 ponudba, begluške oveznice 44—46, Rdeči križ 40 ponudba, posojilo Drž. hipotekarne banke 61—63.

Vojna škoda se je po zadnjem padcu močno dvignila. Izboljšali so se tudi kurzi vseh os alih držanih papirjev ter kažejo čvrsto tendenco.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 115—120, Prva hrv. šted. 957 do 965, Strojne tovarne 80, Kranjska ind. družba 312 Združene papirnice Vevče 110—119, Narodna banka 4700—5400, Kreditni zavod 160—170, Obrtna banka 36 povpraševanje, Celjska posojilnica 150, Kreditni zavod 195, Trboveljska 205—210, Jadranska plovdba 460—480.

Močno so poskočili papirji Narodne banke. Trboveljska je nenadoma znatno porasla. Kreditna banka je nekoliko slabejša. Sicer neizpremenjeno in tendenca mirna.

Ali ste poravnali naročnino?

Tržna poročila.

Kovine.

Na londonski kovinski borzi so vsled padca funta znatno poskočile cene kovin; tedaj ne bo držalo zagotovilo, da cene ne bodo šle navzgor.

V funtih notira londonska borza sledeče cene za tona (v oklepaju podatki za cene pred tednom, ko so močno nazadovale):

Baker: 35 5 (pred tednom 28).

Cin: 132 5 (pred tednom 114).

Svincc: 13 85 (pred tednom 10 60).

Cink: 13 85 pred mesecem 11 70).

Jabolka.

Iz Št. Jurja ob južni železnici, kjer so jabolka letos dobro obrodila, poročajo, da se je sklenilo že več vagonskih kupcij ter je prav dobro blago dosegalo ceno 1 25 do 1 50 Din za kg, kar je rekordno nizka cena.

Povpraševanje za gobe.

Ljubljanska blagovna borza ima stalna povpraševanja po gobah za izvoz. Ponudbe z vzorcem in ceno franko Postojna tranzit je nasloviti na blagovno borzo.

Drage gobe.

Na ljubljanskem trgu so gobarice te dni zahtevale za merico jurčkov po 6 dinarjev, kar odgovarja ceni 24 Din za kilogram. Tržno nadzorstvo pa je odredilo, da jih morajo prodajati po 3 Din, kar je še vedno visoka cena, saj pride kilogram svežih jurčkov na ceno 12 dinarjev.

Povpraševanje za naše izvozno blago.

Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu so prispela sledeča povpraševanja po našem blagu:

orehi: Dunaj — 19.974, Karlsruhe — 20.131;

slive: Nürnberg — 20.319, Novi Bohumin (Poljska) — 20.428/1 in 20.428/3, Krakov — 20.428/2;

sadje vseh vrst: Švica — 20.427;

vino: Karlsruhe — 20.131 (zastopstvo), Heilbroun (desertna) — 20.450;

kože, dlaka, volna: Bradford (Anglija) — 20.424;

živina, ovce, svinje: Barcelona — 20.462;

lipovo cvetje: Lyon — 20.186.

Ponudbe napraviti direktno zavodu, ki je na razpolago tudi za brezplačna pobjasnila.

Sol.

Vsled neosnovanih vesti, da se podraži tudi sol, je razglasila Monopolska uprava, da ostanejo tudi v bodoče cene soli v nadrobni prodaji potrošnikom neizpremenjene ter se imajo v maloprodaji računati za kilogram sledeče cene:

1. jedilna sol: bela morska drobna in briketirana siva in bela 2:50 Din, kamena in morska mleta sol pa po 2:75 Din;

2. krmilne soli: bela morska 1:60, siva morska 1:40, kamena 1:40, drobna mleta 1:40, briketirana 1:60 Din.

Cene se razumejo brez ovojnine ter sme maloprodajalec zahtevati posebno plačilo za ovojnino, oziroma sme kupec uporabiti lastno ovojnino ali posodo.

Vžigalice se ne podražijo.

Uprava monopolov razglša z ozirom na krožeče vesti, da se cena vžigalic ne bo povišala.

Hmelj.

Na češkem tržišču v Zatecu so šle pretečeni teden cene hmelja ob prav živahnem povpraševanju kupcev in ob rezerviranosti hmeljarjev navzgor ter dosežejo višino 300—435 kg za 50 kg, kar odgovarja ceni 10—14:50 Din za kg. Povpraševalo se je tudi po srednjem in slabšem blagu. Zadnji trenutek je padec funta nekoliko vplival na hmeljski trg ter je kupčija nekako zastala.

Savinjska dolina je v trgovanju precej mirna ter se opaža rezerviranost na obeh straneh. Vendar so se cene zopet učvrstile ter se je nekaj kupčij sklenilo po povprečni ceni Din 11 za kg.

Vojvodinski hmelj je šele zadnje čase postal predmet živahnije kupčije. Prvovrstno blago dosega ceno 8—9 Din, slabše 5—7 Din kg.

Tržišče sirovih kož.

Na zadnji berlinski dražbi so šle težke kože nekoliko navzgor, lahke pa so se ponovno pocenile. Prodajalci ne silijo preveč z blagom, kupci pa so na drugi strani močno rezervirani ter krijejo samo svoje najbolj nujne potrebe, upajoč, da s tem cene ponovno zbijejo.

Za goveje kože se zamore pri nas vzeti povprečna cena 7—8 Din kg, srbske so za 10%, bosanske pa za 20% cenejše.

Pri telečjih kožah je položaj obupnejši, ker se skladišča z dneva v dan polnijo, kupcev pa ni. Za sedaj notirajo telečje kože z glavo in nogami po 10 do 11 Din, brez glave in s kratkimi nogami pa po 13—14 Din kg.

Ovčje kože se malo iščejo. Domača industrija kupuje manjše množine cenejšega blaga ter ga plačuje po 11—12 Din kg (za težino 180—200 kg). Jančje kože tudi nimajo zadostnega povpraševanja in se blago v težini 90—100 kg težko proda po 14 Din komad.

Kozje kože so pravtako v zastoju. Cena blaga v težini 45—48 kg se giba v višini 23—24 Din za komad.

Pridobivajte nove naročnike!

Zdravilna zelišča.

Lipovo cvetje je v ceni nekoliko nazadovalo ter se plačuje za 100 kg oficijelnega lipovega cvetja po 36 do 38 dolarjev za lepo blago, za srebrno lipo pa po 21 do 22 dolarjev cif Hamburg.

Beladonino listje se plača po 20 dolarjev, beladonin koren pa po 15 do 17 dolarjev za 100 kg cif Hamburg.

Ruski čaj.

Sovjeti so ustanovili poseben čajni trust, katerega pridelek se ceni letos na 425.000 kg. Ker je novi trust ustanovljen z namenom konkurirati japonskemu, kitajskemu in indijskemu čaju, je verjetno, da bodo šle cene navzdol.

POVIŠANJE TROŠARINE IN ZNIZANJE CARINE NA SLADKOR.

V ponedeljek je povišala država trošarino na sladkor od 500 Din za 100 kg pri sladkorju iz pese in trsja v kockah, prahu, grobo zdrobljenem in v glavah na 655 Din, pri kristalnem in drugem sladkorju pa na 625 dinarjev. Da se deloma paralizira to povišanje, se je istočasno, to je z istim dnem, znižala uvozna carina za 5 zlatih dinarjev na 100 kg. Carina znaša na sladkor v kockah, glavah in grobo zdrobljenem maksimalno 50 zlatih dinarjev in minimalno 35 zlatih dinarjev, v glavah maksimalno 35 zlatih dinarjev, minimalno 25 zlatih dinarjev, v kristalu maksimalno 37-70 zlatih dinarjev, minimalno 27-70 zlatih dinarjev.

ZITO IN POLJSKI PRIDELKI.

Pšenica vsled zakona o prometu z žitom na naših borzah ne notira. V inozemstvu je položaj sličen onemu iz pretečenega tedna.

Na novosadski borzi notirajo sledeče cene:

Koruza: stara 104—105 Din, bačka stara 106—108 Din. Nova za oktober po nakladalnih postajah: sušena 83 do 85; okroglasta Indjija-Banat 77—78.

Ječmen: 64/65 kg 117-50 Din.

Moka: bačka >0 gg< in >0 g< 344—345, >2< 325—320, >5< 290—295, >6< 245 do

Ameriško tržišče.

Na ameriških blagovnih borzah so se tekom tedna cene na splošno učvrstile ter kažejo borzne notacije sledeče gibanje (v oklepaju cene pred tednom):

Žito notira na čikaški borzi v centimih: pšenica 47-35—47-50 (47-25—47-75) za bušel (27-21 kg); ostala žita za bušel (25-40 kg): oves 21 (21-25); rž 37-50 (37); kuruza 38 (39-25).

Bombaž je na newyorški borzi dalje nazadoval (od 6-11) na 6 centimov za libro (0-45 kg).

Kava se je vsled uničevanja v Braziliji učvrstila ter notira v Newyorku: »Rio« št. 7, 4-95 (pred tednom 4-70), »Santos« pa 7 (pred tednom 6-86) dolarja za vrečo.

Zaloge na dan 28. septembra se pri veletrgovcih in trgovcih, ki prodajajo sladkor, popišejo. Lastniki zalog morajo do vstevši 8. oktobra t. l. plačati za vsakih 100 kg sladkorja, ki ga imajo na zalogi, ne glede na vrsto, po 100 Din kot povišano trošarino. Zaloge izpod 5 kg se ne popišejo.

Od dneva povišanja državne trošarine na sladkor se smejo cene za sladkor v nadrobni prodaji, v veletrgovini in iz tovarne povišati samo za 1 Din za vsak kilogram in sicer napram cenam, po katerih se je sladkor prodajal dne 15. avgusta tega leta. Kdor bo sladkor dražje prodajal, bo kaznovan z globo 1000 Din, ki se more povišati na 5% iznosa prodajne cene čele količine.

250, >7< 185—190, >8< 125—130. Srem-sko-slavonska >0 gg< in >0 g< 330—325, >2< 310—315, >5< 280—285, >6< 245 do 250.

Otrobi: bački srem-ski in slavonski 95.

Oves: slavonski beli 80—82-50, roza 93—95.

Fizol: beli bački srem-ski in slavonski 170—175.

Mast se je vsled višje cene prašičev podražila ter notira 12-50—12-75.

Krompir je vsled velike ponudbe iz Slovenije padel.

ZLATA PARITETA PRI CARINSKIH KURZIH.

Kakor znano, zaračunavajo carinar-nice carino v zlati pariteti, četudi v njihovi državi ni uvedena zlata valuta. Naše carinar-nice n. pr. zaračunavajo carino v zlatih dinarjih po 11 papirnatih dinarjev za 1 zlati dinar.

Italijanska zlata lira je vredna 3.67 papirnate lire, tedaj 10.50 Din po sedanjem kurzu.

V Avstriji zaračunavajo carino v zlatih kronah po 1.44 šilinga, tedaj po 11.40 Din.

Madžarska zlata krona se pri carini zaračunava po 14.500 papirnatih kron

ali po 1.16 pengö, tedaj po 11.45 Din.

Grška zlata drahma se obračunava po 15 papirnatih drahem ali po 10.95 Din.

Španska zlata peseta se obračunava po 2.242 papirnatih pesete, ter bi njena vrednost po današnjem kurzu znašala približno 11 Din.

Belgarija zaračunava carino v zlatih levih, ki se v splošni tarifi računajo po 27 papirnatih levov, za nekatero blago pa le po 20 oziroma samo po 10 papirnatih levov. Pri splošni tarifi (27 pap. levov) odgovarja zlati lev vrednosti 10.20 Din.

Lesno tržišče.

Izguba lesne industrije vsled padca funta.

Rusija, Finska in Švedska, ki so letos sklenile velike dobave lesa za Anglijo, so vsled padca funta težko prizadete, ker so bile vse kupčije sklenjene v funtih. Če računamo, da so bile dosežene vsled medsebojne konkurence zelo nizke cene, ki so za Finsko in Švedsko komaj pokrivalo produkcijske stroške, za Rusko blago pa niti teh ne, gredo izgube lesne industrije v teh treh državah v težke milijarde.

Sovjeti kupujejo les v Romuniji.

To neverjetno vest je prinesel romunski list »Argus«, ki poroča, da se v romunskem pristanišču v Galcu dnevno nakladajo ladje, ki izvažajo les v Egipt. Kakor smo že poročali, so Sovjeti sklenili velike dobave lesa za Egipt, ki je bil prej izrazito romunsko tržišče. Ker pa sami nimajo dovolj lesa za pokritje sklenjenih dobav, oziroma ta les ne more pravočasno prispeti do ruskih izvoznih pristanišč, so potom svojih agentov nakupili potrebno blago v Romuniji ter ga izvažaj v Egipt potom angleških in italijanskih ladij. Cene lesa v Romuniji so vsled tega precej porastle. Seveda plačujejo Sovjeti blago v Romuniji po mnogo višjih cenah kot ga prodajo v Egiptu.

Drva v Zagrebu.

Ker se kartel trgovcev s kurivom v Zagrebu ni hotel ukloniti zahtevi mestne občine po znižanju cen, je mestna občina kupila od petrinjske imovinske občine 2500 sežnjev prvovrstnih, suhih bukovih cepanic po ceni 360 Din za seženj franko postaja Sisek. Ta drva bo v lastni režiji po znižani ceni prodajala občanom, da na ta način zlomi odpor kartela trgovcev s kurivom.

Naš uvoz lesa v Francijo.

Poročali smo že, da je Francija kontingentirala uvoz lesa posameznim državam na višini povprečnega uvoza zadnjih treh let. Ker so se ravno v zadnjem času začele izboljšavati naše zveze z lesnimi tržišči Francije, in je prišlo do večjih sklepov še pred objavo kontingenta, je naš lesni izvoz najbolj težko prizadet ter zaustavljen v svojem naravnem razvoju. Te dni je odšla v Francijo posebna deputacija s prošnjo, da bi se dovolil preko kontingenta vsaj uvoz že sklenjenih kupčij.

Povpraševanje za orehovino.

Zavod za posepeševanje zunanje trgovine v Beogradu ima interesenta za orehov les v hlodih iz Italije (Lecco). Točnejša pojasnila daje omenjeni zavod pod št. 20.129.

Srednjeevropski lesni kartel.

Razgovori, ki so se pričeli na pobudo poljskih lesnih industrijev za ustanovitev srednjeevropskega lesnega kartela, se ugledno razvijajo ter je upati, da se ustanovi ta že v kratkem času. Srednjeevropski lesni kartel naj bi obsegal predvsem Poljsko in Češkoslovaško. Dela se tudi na pritegnitev Avstrije ter se iščejo stiki z jugoslovansko-romunskim lesnim kartelom. Uspešno bi zamogli imenovati to delo šele tedaj, če bi se zamogla doseči tesna povezanost s skandinavskimi državami in z Rusijo. Do tam pa je še daleč.

Nazadovanje lesnega izvoza iz Finske.

Kako močno je nazadoval izvoz lesa iz skandinavskih držav, priča zlasti primerjava lesnega izvoza v prvih osmih mesecih letos z zadnjimi leti. Dočim je leta 1929. izvozila Finska 900.000 standardov, je lani ta izvoz padel na 665 tisoč, letos pa le še 470.000 standardov. Tekom dveh let se je tedaj izvoz lesa iz Finske zmanjšal skoraj za polovico po množini, po vrednosti pa vsled nižjih cen še mnogo bolj.

Prodaja lesa.

Direkcija šum v Ljubljani proda na dražbi dne 9. t. m. večje množine lesa. Oglas in pogoji so interesentom na razpolago pri direkciji.

TEŽKO NAZADOVANJE LESNEGA IZVOZA.

Izvoz gradbenega lesa iz naše države nazaduje od meseca do meseca ter je v juniju predstavljal vrednost 71,3 milijona dinarjev, v juliju je padel na 59, v avgustu pa že na 49,3 milijona dinarjev.

Avgust je bil za lesni izvoz najhujši mesec nazadovanja, tako v primerjavi s pretečenimi letošnjimi meseci, kakor v primerjavi z lanskim avgustom.

Ze lansko leto je lesni izvoz težko nazadoval, vendar nam ravno primerjava z lanskim, slabim letom za lesne izvoznike razkrije, kako katastrofalno je nazadovanje šele letos.

Izvoz lesa v lanskem in letošnjem le-

Smrekova smola.

Imamo povpraševanje za večjo množino smrekove smole. Ponudbe z navedbo cene in množine naj se pošljejo naši upravi.

Dobave.

100 m³ hrastovega jamskega lesa nabavi do 15. t. m. Direkcija državnega rudnika Vrtnik.

50 m³ hrastovega lesa nabavi ista direkcija do 8. t. m.

Pogoji pri Zbornici za TOI.

Ljubljanska lesna borza.

Kupčija na berzi počiva ob neizpremenjenih cenah.

Povpraševanja so omejena na sledeče blago:

1 vagon božičnih drevesc. Označiti dolžino in koliko komadov gre v eden vagon. Ponudbe franko vagon nakladalna postaja.

Antene smreka, jelka, sedanje sečnje, neobeljene: 400 kom., 8 m, od 8 do 10 cm premera spodaj, premer v vrhu —, 300 kom., 9 m, od 10 do 12 cm premera spodaj, premer v vrhu —, 300 kom., 10 m, od 10 do 12 cm premera spodaj, premer v vrhu —, 150 kom., 12 do 20 metrov, od 15 do 22 cm premera spodaj, premer v vrhu 6 do 10 cm, 73 kom., 22 do 30 m, od 45 do 50 cm premera spodaj, premer v vrhu 8 do 15 cm. Franke meja Postojna tranzit.

tu v prvih osmih mesecih izkazuje po posameznih vrstah sledeče vrednosti v milijonih dinarjev:

jan.—avg.	1930.	1931.
gradbeni les	849·6	468—
drva	45·2	25—
pragovi	106·2	99·8
lesni izdelki	52·8	28·3
skupaj	1053·8	621·1

Najmočneje je nazadoval izvoz gradbenega lesa, ki je glavni izvozni predmet. Slično nazadovanje kaže tudi izvoz drv in lesnih izdelkov, dočim je izvoz pragov, zlasti hrastovih, nazadoval v manjši meri.

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

**Dr. Pirčevo
sladno kavo**

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletrgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mlelih dišav in rudninske vode**

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!